

Conferința internațională “Impactul secetei și valului de căldură în 2003 asupra pădurilor” - Freiburg, Germania, 15-22 noiembrie 2004

În perioada 15-22 noiembrie 2004 s-a desfășurat la Universitatea din Freiburg (Germania) conferința științifică internațională care și-a propus discutarea primelor rezultate ale evaluărilor multidisciplinare pentru identificarea unor aspecte noi în analiza impactelor secetei asupra pădurilor.

Conferința a fost organizată de către un consorțiu de instituții de cercetare interesate în dezvoltarea unui program european de monitorizare a riscului de apariție a secetei și de studiere a impactelor secetelor asupra pădurilor Europei. Instituțiile organizatoare sunt: Facultatea de Silvicultură din Freiburg (Institutul pentru Auxologia Pădurilor), Grupul de cercetare G.I.P. - E.C.O.F.O.R. Franța, Institutul Forestier European (E.F.I.) și I.U.F.R.O., grupul de lucru “Efectele schimbării mediului asupra creșterii pădurilor”.

La conferință au participat un număr de 60 de cercetători din țările vest-europene, S.U.A., Brazilia și Ecuador. Din țările est-europene au fost invitați reprezentanți din Rusia, Slovacia și România.

La conferință s-au prezentat un număr de 40 comunicări științifice în plen și pe secțiuni și 16 postere, din partea țării noastre prezentându-se două comunicări științifice și un poster: Barbu, I., Popa, I.: Regimul precipitațiilor în anul 2003 în pădurile din România; Barbu, I., Barbu Cătălina: Frecvența perioadelor secetoase și ploioase în perioada 1881-2003 în România și Barbu, I., Popa, I.:

Programul de cercetare pentru monitorizarea riscului de apariție a secetei în pădurile din România (poster).

Organizatorii conferinței au publicat un volum cuprinzând rezumatele comunicărilor și posterele prezentate. La începutul și la sfârșitul conferinței s-au organizat două aplicații în teren (una în Germania și una în Franța), prin care s-au exemplificat modul de abordare a cercetărilor pentru studierea și monitorizarea efectelor secetei asupra pădurilor. În Germania, excursia în teren, s-a desfășurat în ocoalele silvice Waldkirch, Elzach și Kempigen (Pădurea Neagră) și a avut următoarele obiective: (i) uscarea determinată de secetă în arborete diferite sub aspectul compoziției, vârstei și modului de gestionare; (ii) bilanțul apei în diferite soluri și stațiuni forestiere; (iii) problema uscării bradului; (iv) influența secetei asupra atacului produs de insecte și ciuperci pe arbori; (v) cercetări asupra relației secetă-creștere la arbori de brad, molid, fag și stejar; (vi) monitoringul stării de sănătate a fagului din zonele afectate de secetă; (vii) impactul secetei din 2003 asupra volumului produselor de igienă în landul Baten-Wurttemberg.

Aplicația în teren din Franța s-a desfășurat în Alsacia, în pădurea aluvială Harth de pe valea Rinului și a avut următoarele obiective: (i) prezentarea observatorului ecologic din pădurea Harth - cercetări ecologice pe termen lung pentru fundamentarea metodelor de gospodărire a pădurilor; (ii) reacția stejarului

pedunculat și a gorunului la secetă și uscare anormală; (iii) prezentarea unor suprafețe de cercetare permanentă; (iv) gospodărirea arboretelor devastate de vânt în decembrie 1999, regenerarea naturală și lucrări de îngrijire a semințișului; (v) culturi comparative cu specii diferite pentru fundamentarea soluțiilor de reîmpădurire în contextul schimbărilor climatice; (vi) gospodărirea pădurilor afectate de uscarea anormală și secetă prin aplicarea unor rărituri de intensitate forte cu scopul modificării bilanțului apei în ecosistem; (vii) vizitarea unor biotopuri de interes deosebit care vor fi incluse în programul european LIFE.

Discuțiile au fost coordonate în teren de către responsabilii programelor de cercetare și de către directorii administrației teritoriale din cele două țări.

În urma discuțiilor purtate în teren și pe durata desfășurării conferinței s-a constatat că în România există o abordare științifică adecvată pentru studierea influenței secetei asupra pădurilor. Pe baza rețelei de monitorizare a secetei în pădurile din România se propune dezvoltarea în continuare a unui program de cercetări interdisciplinare, care să fundamenteze soluțiile silvotehnice în zonele afectate de secetă din țara noastră. Astfel, în ecosisteme reprezentative pentru pădurile țării este necesar a se instala suprafețe de cercetare permanentă, pentru studierea următoarelor aspecte: (i) impactul secetelor asupra creșterii arborilor și arboretelor; (ii) impactul secetei asupra ratei de uscare anormală în arborete cu structuri diferite; (iii) impactul secetei asupra atacului de insecte și ciuperci; (iv) impactul secetei asupra regimului apei în soluri reprezentative pentru pădurile României.

Pe baza datelor acumulate în decursul ultimelor 70 de ani de către I.C.A.S., se propune dezvoltarea unui nou program de cercetare care să integreze datele referitoare la starea de sănătate a pădurilor din România și

să explicitizeze impactul perioadelor secetoase și ploioase asupra dinamicii spațio-temporale a vătămărilor produse de factori biotici și abiotici vătămători.

Un alt aspect deosebit de important, subliniat în cadrul discuțiilor, s-a referit la realizarea unor studii asupra comportamentului unor proveniențe din specii și biotopuri diferite în culturile de proveniență instalate în România în perioada 1970-1990, la secetele din ultimii ani (2000-2003).

Propunerile avansate mai sus ar putea face parte dintr-un program nou de cercetare interdisciplinar, care va permite o mai concretă fundamentare a soluțiilor de gospodărire durabilă a pădurilor în contextul schimbărilor climatice.

Ion Barbu